

Uitvraag voor windenergie initiatieven

Richtlijnen inzake realisatie windenergie

Het college van burgemeester en wethouders en de raad van onze gemeente hebben ingestemd met realisering van windenergie in de gemeente Staphorst. De hiervoor opgestelde en goedgekeurde uitgangspunten zijn inmiddels verdiept met richtlijnen voor de initiatiefnemers, zodat partijen die interesse tonen voor het realiseren van windturbines nu gericht hun verzoek bij de gemeente kunnen indienen.

Partijen hebben tot en met **22 april 2018** de kans om initiatieven in te dienen in de vorm van een verzoek om planologische medewerking voor het ontwikkelen van tenminste 12 MW aan windenergie zodanig, dat het initiatief in 2020 gerealiseerd wordt.

Procedure

Een verzoek voor planologische medewerking wordt getoetst aan de onderstaande uitgangspunten, door een onafhankelijke beoordelingscommissie van drie experts – met deskundigheid op het gebied van:

- ruimtelijke en landschappelijke aspecten
- participatie, onderdeel financiën en
- participatie, onderdeel proces (Omgevingsmanagement).

Pré-toetsing

Voordien worden initiatiefnemers verzocht deel te nemen aan een pré-toetsing

- *Tot 1 april kunnen partijen een concept verzoek indienen, dat vervolgens door de commissie wordt beoordeeld*
- *de pré-beoordeling wordt in een gesprek met de initiatiefnemers toegelicht.*
- *Initiatiefnemers hebben vervolgens de tijd om het plan te verbeteren tot de sluitingsdatum.*

Indienen plannen.

De indieningstermijn voor definitieve plannen eindigt op **22 april 2018**.

De concept- en definitieve plannen dienen digitaal ingediend te worden via ruimtelijkeplannen@staphorst.nl.

Heeft u vragen, ideeën of een concreet initiatief, neem gerust contact op.

Samenvatting van de uitgangspunten

1. De goede locatie

De windturbines moeten op een goede plek komen, gezien vanuit een goede ruimtelijke ordening, draagvlak en overlast.

Een goede functiecombinatie en landschappelijke inrichting is mogelijk, op het grondgebied van de Gemeente. De gemeente heeft in nader onderzoek samen met de provincie Overijssel geconstateerd, dat er meerdere kansrijke ontwikkelgebieden zijn op het grondgebied van de gemeente.

Een goed plan is een vereiste wanneer het gaat om **de ruimtelijke ordening** (milieu, veiligheid, toetsing wet- en regelgeving). De locatie en de configuratie worden getoetst aan de volgende punten:

- Gemeentelijk beleid
- Provinciaal beleid (omgevingsverordening inbegrepen uitsluiting NNN gebied)
- Een landschapsontwerp, dat voldoet aan de uitgangspunten van de Omgevingsverordening.

Een gevisualiseerde opstelling is een vereiste.

2. Financiële participatie

Voor de financiële beoordeling leveren de initiatiefnemers een profijtplan en een economische onderbouwing aan. Daarbij worden door de initiatiefnemers de volgende geldstromen in beeld gebracht :

- 1- *bijdragen aan een omgevingsfonds e.d.*
Alle afdrachten aan de omgeving eenmalig of meerjarig vallen hieronder.
- 2- *Rentebetaling of andere revenuen op het vreemd vermogen* – ongeacht de wijze van financiering
- 3- *Dividend of rente op het eigen vermogen van de eigenaren* (gebaseerd op rendementsverwachtingen)
- 4- *Grondvergoeding*

De posten onder 3 en 4 bepalen gezamenlijk het coöperatief gehalte van het plan.

Dat is géén eenvoudige optelsom van bedragen. Het gaat hierbij immers niet alleen om het bedrag dat naar de omgeving terugvloeit, maar vooral over de wijze waarop dit gebeurt. De waardering van beide posten is gebaseerd op de zeggenschap die het coöperatieve deel heeft. Wanneer een coöperatie voor bijv. 70 % mee financiert, maar weinig zeggenschap heeft, dan telt dat lager. Als een coöperatie ook zelfstandig kan beheren voor bijv. 50 % dan telt dat volledig mee. Bij de grondaanpak geldt hetzelfde. De procedure hoe de verdeling van de opbrengsten tot stand is gekomen is doorslaggevend. Kortom een waardering hoger dan 60 % is mogelijk door de combinatie van 3 en 4.

Afdrachten aan de omgeving onder 1 tellen positief mee – minimaal is de richtlijn van de NWEA (Nederlandse Wind Energie Associatie).

De criteria bij de financiële participatie zijn de volgende:

a. De opbrengsten van windturbines moeten maximaal terugvloeien in de gemeenschap.

Voorziena opbrengsten dienen niet alleen naar de initiatiefnemers en grondeigenaren te gaan echter maximaal gedeeld te worden met de omgeving. Windenergie is goed te benutten voor lokale ontwikkelingen. Er wordt een plan van aanpak verwacht (profijtplan), waarin beschreven staat hoe opbrengsten kunnen terugvloeien naar de lokale gemeenschap, en aan welke ontwikkeling deze opbrengsten bijdragen. Hierin staat de verdelingsmethodiek, het proces en de informatievoorziening beschreven en hoe men inzicht wil geven in de financiën. Alle vier geldstromen kunnen geheel of gedeeltelijk terugvloeien naar de omgeving.

b. Bij voorkeur wordt 100% coöperatief ontwikkeld en geëxploiteerd.

Windenergie is goed te benutten voor lokale ontwikkeling, met name door lokale burgers en bedrijven. De mate van coöperatieve ontwikkeling dient te worden aangegeven in percentages. Uitgangspunt is dat 100 % van het park coöperatief tot stand komt en geëxploiteerd wordt door coöperatieve burgereigendom die openstaat voor tenminste alle Staphorster burgers en bedrijven. Coöperatief slaat op de eigendom van het gerealiseerde park en ook op de coöperatieve grondaanpak. In het coöperatieve gehalte van het initiatief telt daarom een coöperatieve grondaanpak mee. Wanneer 100 % niet mogelijk blijkt dient tenminste 60 % coöperatief te zijn.

De Gemeente ziet de bebouwde en onbebouwde gronden noodzakelijk voor de realisatie van windenergie, als een samenhangend complex: het windmolenpark. De coöperatieve grondaanpak houdt in, dat alle grondeigenaren en bewoners van het windmolenpark coöperatief meebeslissen over een eerlijke grondvergoeding, en meedelen in de grondrente.

In één project-zoekgebied past één samenhangend project, het windmolenpark.

De initiatiefnemer brengen in kaart of er meerdere initiatieven zijn in het zoekgebied, dan wel in de omgeving. Teneinde grondspeculatie te voorkomen, dienen de initiatiefnemers aan te geven hoe hiermee wordt omgegaan. Binnen een afstand van 6x rotordiameter is er sprake van één project in verband met windvang en is één gezamenlijk plan noodzakelijk.

3. Participatie Proces

De omgeving heeft een actieve en betrokken rol bij de ontwikkeling en de exploitatie van windturbines. Hieronder wordt verstaan dat de initiatiefnemer actief aan de slag gaat met zijn omgeving. Met een stakeholdersanalyse brengt de initiatiefnemer het belang en de rol van andere partijen in beeld. Daarnaast is een krachtenveldanalyse aanbevolen om een scherp beeld te krijgen met welke invloeden op welke wijze omgegaan wordt, zoals andere energiebronnen, andere initiatieven en toeleveranciers. Een communicatieplan en planning is natuurlijk een vereiste. Het in kaart brengen en plannen is echter niet genoeg. Verwacht wordt dat actief met partijen en omgeving in dialoog wordt gegaan en de uitkomsten inzichtelijk worden vastgelegd. Participatie van partijen wordt gezien als een belangrijk gegeven, opgezet conform een gedegen procesplanning tot en met realisatie. De gemeentelijk matrix kan daarbij dienstbaar zijn (zie Nota Burgerkracht)..

Tot slot dienen deze activiteiten in de tijd gepland te worden in een realistische planning die tevens aangeeft in welke stappen en procedure het planologisch proces verloopt. De planning moet helder en scherp duidelijk maken, dat

realisatie in 2020 van het windpark realistisch is.

te stellen eisen aan het verzoek voor planologische medewerking- en beoordelingscriteria	
Ruimtelijk kader	
aanleveren: duidelijk ruimtelijk beeld van het initiatief, met kaartbeelden, toelichting en visualisaties	
	een beschrijving van grootte en vermogen van de turbines en de verwachte opbrengst in MWh
	een heldere aanduiding en beschrijving en begrenzing van de (project) zoekgebieden waar de turbines worden geplaatst,
	een heldere uitleg over het ontwerp en de gevolgde ontwerpprincipes (lijn opstelling, zwerm, dorpsmolens)
	Beschrijving van de verbinding van de opstelling met andere bestaande - landschapskwaliteiten, - cultuur historische waarden (zoals beschermd dorpsgezicht) - natuurwaarden en een beschrijving van de maatregelen die getroffen worden in deze samenhang.
	Een uitleg over de verhouding tot de leefomgeving (afstand tot woningen, geluid en zichtlijnen)

Participatie kader : economische financiële participatie	
aanleveren: ondernemingsplan en profijtplan Het ondernemingsplan bestaat uit een geprognostiseerde balans met toelichting en geeft een volledige prognose van investeringen, omzet en kosten en de daaruit voortvloeiende kasstromen weer alsmede de verdeling daarvan op onderstaande aspecten.	
	Er is een geprognostiseerde balans en een helder en realistisch kasstroomoverzicht gebaseerd op een reële opbrengstverwachting, waaruit de geldstromen en investeringen blijken
eigendom	hoe is de bedrijfseconomische organisatie van het park opgezet, gedurende de ontwikkeling en gedurende de exploitatie; (entiteiten, zeggenschap, revuuen; coöperatief heeft de voorkeur)
	is er een duidelijk haalbaar plan voor coöperatieve (burger) eigendom
	in welke mate (%) wordt het plan coöperatief ontwikkeld en geëxploiteerd
	welke geldstromen vloeien hieruit terug naar de gemeenschap (soort en volume, periode)
	welke (organisatorische of andere) garanties zijn er voor deze geldstromen gedurende de gehele looptijd van de exploitatie
financiering	Hoe is de financiering van het park gedacht - verhouding EV- VV en hoe komen deze vermogens tot stand, dit kan blijken uit de toelichting op de geprognostiseerde balans.
	Hoe wordt de omgeving betrokken bij de financiering van het park Wordt er aan producten zoals participaties, obligaties leningen e.d. gedacht en in welke mate (volume) en tegen welke (rente) condities
	welke geldstromen vloeien hieruit terug naar de gemeenschap gedurende bouw en exploitatie (soort en volume)

	In welke andere geldstromen – vergoedingen, hefbomen- zal het windpark bijdragen ?
grondvergoeding	Welk bedrag is voor de grondvergoeding gereserveerd per MWh ? Dit kan blijken uit de geprognoseerde kasstromen of de balans;
	Hoe komt de verdeling van de grondvergoeding over de grondeigenaren in het zoekgebied(en) tot stand? Transparant, met een als rechtvaardig en redelijk ervaren resultaat heeft de voorkeur;
	Krijgen bewoners, gebruikers en grondeigenaren in de invloedssfeer van het windpark (5x rotordiameter) een vergoeding? Zo ja, in welke mate, en hoe is deze verdeling tot stand gekomen.
	welke geldstromen vloeien hieruit per saldo naar de gemeenschap terug (soort en volume, periode)
omgeving	Hoe wordt de omgeving financieel betrokken bij de ontwikkeling en exploitatie welke principes worden daarbij gehanteerd ?
	Wordt er een omgevingsfonds ingericht? welke bijdragen levert het park hieraan, hoe is dit zeker gesteld en hoe wordt dit fonds beheerd (doelstellingen en structuur)
	welke geldstromen vloeien hieruit terug naar de gemeenschap (soort en volume, periode)
ruimere omgeving	Hoe wordt de ruimere omgeving en inwoners gemeente of regio betrokken bij de ontwikkeling en exploitatie van het park
	zijn er andere bijzonderheden in het plan die ten goede komen aan de omgeving ?

Participatie kader : proces participatie

Aanleveren:

Communicatieplan, met heldere beschrijving van doelgroepen boodschappen, te gebruiken media en middelen; gedurende de ontwikkeling, bouw en exploitatie

Issues & stakeholders analyse met voorstel voor aanpak en combinatie van belangen

procesplanning met daarin tevens een planning van het vergunningen traject

Issues & Stakeholders en krachtenveld analyse	Hoe is Issues & stakeholder analyse uitgevoerd en welke conclusies worden er aan verbonden,
	Is er een duidelijke benadering geschetst van hoe en wanneer stakeholders betrokken worden bij de ontwikkeling van het project en hoe is dat in de tijd uitgezet?
	Welke groepen stakeholders worden onderscheiden
	Welke rol krijgen zij bij de ontwikkeling en exploitatie van het project;
	Is er ook een krachtenveld analyse gemaakt
	Welke krachten en ontwikkelingen worden in de krachtenveld analyse herkend
Communicatieplan	Met welke krachten en ontwikkelingen houdt het initiatief op welke wijze rekening is er een communicatieplan gemaakt
	Welke boodschappen en doelgroepen en mediamiddelen worden onderscheiden en hoe verlopen deze in de tijd
	wordt de omgeving en de grotere gemeenschap actief betrokken bij de ontwikkeling ? Zo ja op welke wijze worden zij betrokken ?
	Welke middelen en boodschappen worden daarvoor ingezet gedurende de ontwikkeling, gedurende de bouw en gedurende de exploitatie periode
Procesplanning	is er een procesplanning gemaakt

	Is er in de procesplanning realistisch ruimte voor het betrekken van stakeholders en omgeving
	Welke planologische procedure wordt beoogd, en wanneer kan dan startdatum bouw zijn